

From: **Arjan Koolhaas** <akoolhaas@horsman.nl>
To: **Dusschoten, Nicoline van** <Nicoline.van.Dusschoten@odnzkkg.nl>
Subject: Aanvullend veldonderzoek Flora en Fauna - Quirina Hoeve
Date: 06.07.2018 12:27:21 (+0200)
Attachments: Aanvullend veldonderzoek en reactie op advies rud-nhn.pdf (3 pages)

Geachte mevrouw van Dusschoten, beste Nicoline,

Bijgevoegd ontvangt u de rapportage van het op 26 en 27 juni jl. uitgevoerde aanvullende veldonderzoek Flora en Fauna te behoeve van het nieuwbouwproject Quirina Hoeve te Lissersbroek in.

In aanvullend hierop zouden wij bij de beoordeling hiervan nog het de volgende willen meegeven;
In het schrijven van RUD-NHN wordt er gerefereerd naar diversen richtlijnen en protocollen. Zoals de naam al aangeeft betreft dit een onderzoeksrichting. Wat echter niet onbelangrijk is, is de praktijk ervaring en professionaliteit van de heer van Vliet (al ruim 30 jaar actief, lang voordat de richtlijnen en protocollen bestonden). Alvorens hij een veldonderzoek verricht op de projectlocatie bezoekt hij een nabij gelegen referentielocatie waarvan bekend is dat er beschermde flora en fauna aanwezig zijn.

Indien hier geen activiteiten worden waargenomen onderzoekt hij ook niet. Dit zou tenslotte geen representatieve waarneming opleveren!

Deze wijze staat niet omschreven in de protocollen en richtlijnen maar maakt zijn onderzoek wel uiterst betrouwbaar. Eén onderzoek van de heer van Vliet zou op deze werkwijze mogelijk betrouwbaarder kunnen zijn dan meerdere bezoeken zoals omschreven in de protocollen/richtlijnen.

De omgevingsvergunning voor de realisatie van de 11 woningen is in oktober 2017 aangevraagd. Pas op 6 juni jl. werd ons verzocht aanvullend veldonderzoek aan te leveren. In die periode zijn de woningen verkocht en de bestemmingsplan stukken en de anterieure overeenkomst met de gemeente afgerond. Wij hopen dan ook dat de behandeling van het aanvullende veldonderzoek nu voortvarend wordt opgepakt zodat verdere vertraging van de start van de bouw kan worden voorkomen.

Tot slot kunnen wij meegeven dat de laatste aanpassingen door welstand akkoord zijn bevonden en dat wij a.s. dinsdag het aangepaste ontwerp tezamen met het aanvullend onderzoek flora en fauna via het OLO-loket zullen uploaden. U gaf aan dat er twee weken nodig zijn om de aanvullende stukken te beoordelen. Kunnen wij er vanuit gaan dat wanneer de stukken akkoord worden bevonden dat (qua omgevingsvergunning) alles gereed is om over twee weken

tot publicatie van het ontwerpbesluit over te gaan?

Met vriendelijke groet,

Arjan Koolhaas | Ontwikkelingsmanager | Horsman & Co Lisse B.V. |
0252 41 31 55 | akoolhaas@horsman.nl | www.horsman.nl

■■■■ Alles voor elkaar

Naar aanleiding van het op 6 juni jl. uitgebrachte advies van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD-NHN) de ecologische quickscan en het nader onderzoek naar beschermde soorten op de locatie Quirinahoeve, Hillegommerdijk 205, ontvangt u hierbij mijn reactie in deze.

Het advies betrof de wens tot uitbreiding van het door mij uitgevoerde onderzoek om de noodzaak van een vvgb uit te kunnen sluiten. Op 14 juni jl. is hierover telefonische contact geweest met mevrouw Kuiper (RUD NHN) om te spreken over de uit te voeren aanvullende onderzoeken. Op 26 en 27 juni jl. in de middag, avond en nacht is dit aanvullend onderzoek door mij verricht.

Vogels

Wat betreft de algemene vogelsoorten is er (als vanzelf sprekend) van uit gegaan dat bij de herontwikkeling van de locatie wordt voorkomen dat verstoring in de broedtijd plaatsvindt, door werkzaamheden die daartoe kunnen leiden achterwege te laten, of ruim voor aanvang van de broedtijd maatregelen te nemen die tot gevolg hebben dat er geen broedmogelijkheid meer is.

In het rapport van de quick-scan worden vogelsoorten vermeld die op de projectlocatie zouden *kunnen* nestelen (op basis van bestaande gegevens en de indruk tijdens een veldbezoek in februari). Het rapport over het nadere onderzoek dat in 2017 in de loop van de broedtijd is gestart, noemt soorten die daadwerkelijk zijn waargenomen met gedrag dat er op wijst dat ze bij de Quirinahoeve broeden.

Huismus

De onderzoeksinspanning die wordt genoemd in het Kennisdocument Huismus is er sterk op gericht de soort als broedvogel te kunnen *uitsluiten*. In geval van 2 of 4 onderzoeken, afhankelijk van de periode in het voorjaar – begin zomer, kan bij niet aantreffen van de huismus gesteld worden dat hij ter plaatse niet broedt. Bij de quick-scan is vastgesteld dat met name enkele pannendaken nestelmogelijkheid aan huismussen bieden. Het erf biedt een geschikte leefomgeving.

Op 6 juni 2017 is vastgesteld dat langs de Venneperweg in het naburige Beinsdorp huismussen actief waren. Aangezien bij de Quirinahoeve op die dag geen huismussen werden waargenomen, en het een geïsoleerde broedlocatie zou zijn (dus tijdelijke afwezigheid van huismussen doordat ze zich tijdelijk elders ophouden ligt niet voor de hand) is geconcludeerd dat ze hier niet (meer) broeden.

Op 26 juni 2018 is de locatie Quirinahoeve nogmaals uitvoerig doorzocht. Daarbij zijn wederop geen huismussen waargenomen, terwijl langs de genoemde Venneperweg in Beinsdorp overal druk tsjilpende huismusmannetjes waren te zien en te horen (vluchtige schatting: 10-20)

Boerenzwaluw

Op 26 juni 2018 is vastgesteld dat in de te slopen paardenstal 3 nesten van de boerenzwaluw zijn, Twee bovenop muurtjes, in de openingen tussen de balken van het platte dak, en een tussen het plafond en een verlichtingsarmatuur. Ten behoeven van de nieuwbouw worden deze paardenstallen naar het noordelijk, thans onbebouwde, deel van het terrein verplaatst en weer zo ingericht dat daar een nestelmogelijkheid voor boerenzwaluwen mogelijk is.

Vleermuizen

Gesteld wordt in het Advies dat met onderzoeken naar vleermuizen op 20 juni, 22 augustus en 29 september (2017) de onderzoeksinspanning niet voldoende is gelet op het Vleermuisprotocol 2017. Hoewel de drie onderzoeken meer dan voldoende duidelijkheid boden over de status van de Quirinahoeve als verblijfplaats van vleermuizen (de 30-jarige ervaring van de onderzoeker) is niettemin op 27 juni jl. aan het einde van de nacht, tussen 3 en 5 uur nog een aanvullende onderzoeksronde uitgevoerd. Tot kwart voor vier werd een enkele maal kort een gewone dwergvleermuis via de vleermuisdetector gehoord, daarna frequenter, en rond 4 uur jaagden ca. 5 exemplaren rond de bomen en bij de oprijlaan. Dat werden er daarna weer minder en na 4:10 uur

werd geen enkele vleermuis meer waargenomen. De indruk was dat de vleermuizen op weg naar hun dagschuilplaats even gebruik maakten van de foerageermogelijkheid bij het geboomte.

Verder wordt gevraagd naar de begin- en eindtijden van het onderzoek in 2017. In het rapport is aangegeven dat gestart is met een onderzoek vanaf zonsondergang, en dat de nazomer-onderzoeken zijn gestart 1½ tot 2 uur na zonsondergang omdat ze gericht waren op baltsroepende mannetjes van de dwergvleermuissoorten.

De Uitvoeringsdienst wil graag gemeld zien dat de onderzoeken 2 uur hebben geduurd, de tijdsduur die in het Vleermuisprotocol wordt aangegeven als maat waarbij mag worden aangenomen dat als er dan soorten niet zijn waargenomen ze geacht kunnen worden niet aanwezig te zijn.

Ik wil u meegeven dat het veel effectiever is om het aantal bezoeken te vergroten en daarmee de trefkans van waarneming. Een zwak punt in het Vleermuisprotocol is namelijk dat wordt uitgegaan van een onderzoek gedurende (een gedeelte) van 1 jaar. Met het oog op een eventuele ontheffings-procedure is dat begrijpelijk maar het gaat voorbij aan de constatering bij meerjarig onderzoek dat aantallen en soorten vleermuizen per jaar verschillen en aangetroffen schuilplaatsen soms volgende jaren wel, maar vaak ook niet, opnieuw worden benut.

Grondgebonden zoogdieren

De diergroep is op grond van het verkennend onderzoek (quick scan) in februari 2017 beperkt tot kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn, wezel). Er komen verder alleen zoogdiersoorten voor die een beperkte wettelijke bescherming genieten.

Het terrein van de Quirinahoeve biedt door de huidige rommelige inrichting in theorie een leefgebied voor kleine marterachtige. Verspreidingsbeelden, van voorbeeld de Zoogdier-atlas van Noord-Holland, laten de Haarlemmermeer echter als een vrijwel leeg gebied zien. Belangrijkste reden hiervoor is dat van oudsher het een gebied is met grootschalig landbouwactiviteiten, een landschap dat voor kleine marterachtige niet gunstig is.

Bij doorzoekingen in zowel oktober 2017 als in het juni 2018 zijn er nauwelijks bewoningssporen van de veldmuis gevonden, kleine marterachtige een belangrijke prooi-soort. Waar prooien schaars zijn zijn predatoren dat ook of ze ontbreken zelfs. Ook zijn er daarbij geen sporen van kleine marterachtigen gevonden, zoals uitwerpselen of prooi-resten.

Rugstreeppad

Eigenlijk dient aan een geschiktheidsbeoordeling van een locatie als leefgebied van de rugstreeppad een inschatting van de kans op aanwezigheid te worden gekoppeld. In dit geval: grote delen van het boerderij-erf zijn op het oog geschikt als leefgebied, en er zijn sloten waarin rugstreeppadden eisnoeren zouden kunnen afzetten; echter in vrijwel de gehele Haarlemmermeer is de soort afwezig! Ten noorden van Vijfhuizen is er een populatie in de weilanden van een voormalige landtong die bij de inpoldering binnen de droogmakerij is komen te liggen. Verder is alleen plaatselijke en tijdelijke aanwezigheid bekend, vermoedelijk het gevolg van grond- of materiaaltransport waar padden mee waren verplaatst en zich soms een aantal jaar handhaafden maar voor zover bekend geen blijvende populatie hebben gevormd.

In het RUD-advies wordt gesteld dat de optimale periode voor het waarnemen van roepende mannetjes rugstreeppad half april – eind mei is, maar in het Kennisdocument waaraan gerefereerd wordt staat een schema waarin half april tot eind mei alsmede de maand juli als optimaal wordt aangegeven en de maand juni als geschikt. Het verrichte onderzoek van 6 juni 2017 is dus wel degelijk op een geschikt moment verricht.

Voor eisnoeren en larven wordt half april tot eind juli als optimale periode aangegeven en augustus als geschikte periode; voor het vinden van exemplaren op het land juni tot half oktober.

Aanwezigheid van roepende mannetjes is door de verdragende roep verreweg de beste methode om aan-/afwezigheid van rugstreeppadden vast te stellen. Aanvullend is het dan nodig om de plaatsen waar geroepen wordt te onderzoeken op daadwerkelijke voortplanting: aanwezigheid van eisnoeren, paddenvisjes (dikkopjes) of in een later stadium jonge padjes in de oeverzone. De talrijkheid van eisnoeren of paddenvisjes geeft een indruk van de populatie-omvang en van het voortplantings-succes, en de mate van belang van de locatie.

Bij veldbezoeken op 26 en 27 juni jl. zijn de sloten langs het perceel onderzocht op eisnoeren en larven, en jonge padjes op de oever. Deze werden niet waargenomen. Ook zijn gedurende deze aanvullende locatiebezoeken geen rugstreeppadden gehoord.

Overige soorten

Tijdens het veldbezoek op van 26 juni jl. heeft ook onderzoek plaatsgevonden naar planten- en diersoorten in het algemeen. Beschermd plantensoorten zijn niet aangetroffen, behoudens zwanenbloem in de westelijke randsloot. De bescherming behelst een plukverbod, de plant groeit in ondiep voedselrijk water en is gebaat bij ruwe slootschoning. In dit geval gedijt de plant vermoedelijk op het voedselrijk kwelwater uit de Ringvaart. Als bijzondere insectensoort werd de veenmol vermoed, maar het karakteristieke geluid van de mannetjes is niet gehoord. Wat reptielen betreft ligt de locatie ver verwijderd van het bekende leefgebied.

Amsterdam, 27 juni 2018

Floor van der Vliet